

Nauka Katolicka.

(POSŁANIEC.)

„Nauka Katolicka“ wychodzi co czwartek w Bochum w Westfalii jako bezpłatny dodatek do „Wiarusa Polskiego“. Osobno „Nauki Katolickiej“ prenumerować nie można. Kto więc chce ją otrzymywać, niech sobie zapisze na pocztę „Wiarusa Polskiego“.

„Wiarus Polski“, pismo polityczne wychodzi trzy razy tygodniowo z „Nauką Katolicką“, jako bezpłatnym dodatkiem. Prenumerata na pocztę wynosi 1 markę 50 fenygów kwartalnie, a z odnoszeniem do domu przez listowego 1 markę 75 fenygów.

Módl się i pracuj!

Bezpłatny dodatek tygodniowy do „Wiarusa Polskiego“.

Nr. 30.

Bochum, dnia 25 lipca 1895.

Rok 4.

Na Niedzielę 8 po Świątkach.

LEKCYA. Rzym. VIII. 12—28.

Bracia! jesteśmy powinni nie ciału, abyśmy podług ciała żyli. Albowiem jeśli podług ciała żyć będziecie, pomrzecie; ale jeśli duchem awy ciała umartwiacie, żyć będziecie. Bo któżkolwiek duchem Bożym rządzeni są, ci są synami Bożymi. Boście nie wzięli ducha niewoli znowu ku bojaźni: aleście wzięli ducha przywłaszczenia za syny, przez którego wołamy: Abba (Ojcze!) Albowiem ten duch świadectwo daje duchowi naszemu, iż jesteśmy synami Bożymi. A jeślić synami, tedyć i dziedzicami; dziedzicami Bożymi, a współdziedzicami Chrystusowymi.

EWANGIELIA. Łuk. XVI. 1—19.

W on czas mówił Jezus uczniom swoim tę przypowieść: Był niektóry człowiek bogaty, który miał wóldarza, a ten był doniesion do niego, jakoby rozproszył dobra jego. I wezwał go i rzekł mu: Cóż to słyszysz o tobie? Oddaj liczbę wóldarstwa twego, albowiem już wóldarzyć nie będziesz mógł. I mówił wóldarz sam sobie: Cóż uczynię, gdy Pan mój odejmie odemnie wóldarstwo? Kopać nie mogę, zebrać się wstydzę. Wiem co uczynię:

że gdy będę złożon z wóldarstwa, przyjmą mnie do domów swoich. Wezwawszy tedy z osobna dłużników pana swego, mówił pierwszemu: Wieleś winien Panu memu? A on powiedział: sto barył oliwy. I rzekł mu: Weźmij zapis twój, a siądź natychmiast i napisz pięćdziesiąt. Potem drugiemu rzekł: A ty wieleś winien? A on rzekł: sto beczek pszenicy. I rzekł mu: Weźmij zapis swój, a napisz osiemdziesiąt. I pochwalił Pan wóldarza niesprawiedliwości, iż roztropnie uczynił. Bo synowie tego świata roztropniejsi są w rodzaju swoim nad syny światłości. A ja wam powiadam: Czyńcie sobie przyjaciół z mamony niesprawiedliwości, aby gdy ustaniecie, przyjęli was do wiecznych przybytków.

Jak dalece może chrześcianin starać się o dobra doczesne?

Oddaj liczbę wóldarstwa twego, albowiem już wóldarzyć nie będziesz mógł. (Łuk. 16. 2.)

Dopóki żyjemy na świecie starać się powinniśmy nietylko o dobra doczesne, potrzebne dla ciała, lecz przede wszystkim o zasługi i dobre uczynki, potrzebne dla osiągnięcia zbawienia duszy, bo za lat kilka

lub kilkadziesiąt już nas nie będzie na świecie — a czas zasługi i pracy około zbawienia wiecznego kończy się dla nas z śmiercią na zawsze. Przyjdzie czas, gdzie i my powrócimy do grobów ojców naszych; przyjdzie czas, gdzie trzeba będzie wszystko zostawić: pieniądze, majątki, domy, uciechy, zabawy i wszelkie przyjemności ziemskie; a co większa, przyjdzie czas, gdzie z tego wszystkiego przed Bogiem musimy złożyć rachunek, bo wezwie nas: „Oddaj liczbę włodarstwa twego, albowiem już włodarzyć nie będziesz mógł“. Tylko dopóki żyjemy na ziemi zapracować sobie możemy na niebo i naprawić złe, któreśmy tu popełnili. W śmierci przekraczamy bramę wieczności, a skoro się ta brama za nami zamknie, skończy się na wieki praca nasza, a nastąpi nagroda lub kara. Jakim kto próg wieczności przekroczy, takim na wieki zostanie: dobrym albo złym, szczęśliwym, albo nieszczęśliwym, zbawionym albo potępionym.

O dałby Bóg, ażebyśmy przed Nim szczęśliwie zdali rachunek z włodarstwa naszego! O dałby Bóg, ażeby nas za używanie i zarządzanie dóbr nam powierzonych nie ukarał, ale szczęśliwością wieczną wynagrodził! Żeby się to stało, zastanowimy się w dzisiejszej nauce:

Jak dalece się wolno starać chrześcianinowi o dobra doczesne.

Panie! niechaj łaska Twoja więcej o tem przemówi, byśmy się starając o rzeczy doczesne, nie utracili wiecznych. Matko Zbawiciela naszego! przyczyn się za nami...

Jak dalece się może chrześcianin starać o dobra doczesne, ażeby nie utracił wiecznych, uczy nas sam Jezus Chrystus mówiąc: Szukajcie tedy naprzód Królestwa Bożego, i sprawiedliwości Jego: a to wszystko będzie wam przydano (Mat. 6. 33.) Każdy więc może się starać o dobra doczesne, ale pierwszeństwo mają wieczne. Najprzód więc starać się należy o zbawienie duszy, a potem o potrzeby i wygody ciała, bo cóż pomoże człowiekowi, chociażby cały świat zyskał, jeżeli duszę swą u-

traci? albo cóż da w zamian za duszę swoją? uczy tenże Zawiciel Jezus. W rzeczy samej wszystko tu na ziemi zostanie, co tylko jest ziemskiego, nie z sobą nie weźmiemy jakośmy nie nie przynieśli; pozostawimy domy, majątki, pieniądze, jako i nam pozostawili rodzice lub dobrodziejcy nasi, bo tu nie mamy stałego mieszkania, tu tylko przechodniami jesteśmy, tam oto w górze jest ojczyzna nasza, bo tam Ojciec wszech ludzi zamieszkał; tu odbywamy podróż pielgrzymkę do tej ojczyzny błogosławionej, więc o tyle nam wolno brać i starać się o dobra doczesne, ile nam tę podróż ułatwiają, w niej dopomagają, i pewniejszą, bezpieczniejszą ją robią. A zatem tak dalece wolno jest chrześcianinowi i każdemu człowiekowi starać się o dobra doczesne, nabycie pieniędzy, o zakupienie domów, grodów, gruntów, wiosek, o sprawienie odzieży, sprzętów, narzędzi, ozdób, o przysposobienie majątku i o poświęcenie mu swoich duszy i ciała, ile te nie sprzeciwiają się chwale Boga, zbawieniu duszy, ale owszem dopomagają do osiągnięcia tegoż.

Wolno jest chrześcianinowi starać się o utrzymanie, wyżywienie, okrycie, pomieszkowanie tak dla siebie, jak dla domowników swoich, „bo jeżeli kto o swych, a najwięcej o domowych pieczy nie ma, zaprzął się wiary, i jest gorszy, niżli niewierny“, mówi Paweł św., (I. Tym. 5. 8.) Wolno jest rodzicom, a nawet powinnością ich, starać się o rzeczy doczesne nie tylko dla siebie, ale i dla dzieci swoich, by je mogli wyżywić, wychować, im los zapewnić, ażeby potem w nędzy i biedzie nie narzekały na nich, ażeby ich potem nie przeklinały, gdy im głód i żebractwo dokuczać zacznie.

Wolno jest każdemu człowiekowi, a nawet ścisłą jego powinnością, starać się o uzbieranie tyle pieniędzy, o przysposobienie tyle majątku, ażeby mu wystarczyło do utrzymania wedle stanu porządnego życia, do zaspokojenia różnych potrzeb, ażeby mógł mieć na różne nieprzewidziane wypadki, choroby, kalectwa, gradobicia, powodzie, starość, ażeby się potem, gdy już

nie osłabną, a wieczność się zbliży, w swojej starości nie tulał i nie poniewierał po cudzych progach; ażeby po sobie żadnych nie zostawił długów, ażeby na niego nie płakała żona, dzieci, wierzyście, ażeby go nikt w grobie nie przeklinał, że jego majątek zabrał i roztrowił, ażeby go nikt na sąd Boga nie powoływał, że jego majątek zagrabił, że go zniszczył, że się jego nędzy, a przeto jego nieszczęścia doczesnego, a może i wiecznego stał przyczyną.

Tudzież, nie tylko wolno, ale i powinnością jest każdego syna i córki starać się zarobić i uzbierać, ażeby rodziców w starości i w potrzebie, jako też braci i siostry wyżywić i utrzymać mogli. Nawet wszyscy ludzie, każdego wieku i stanu, powinni tak dalece pracować, i w majątek i zamożność się przysposobić, ażeby w miejscu, gdzie są zamieszkali, swoich ubogich, swoje kaleki, sieroty i wdowy, które sobie sami zapracować nie mogą, wyżywić, utrzymać, okryć, pomieszkanie i zatrudnienie im dać mogli. O! gdyby to sobie mieszkańcy te prawdy, które wymawiam, wzięli do serca, o jakżebyśmy nie zapobiegli nędzy, nie otarli łez gorzkich tylu kalek, starców, i łazarzy! Są to bracia nasi, sam Chrystus w osobie ich do nas przychodzi, pomyślcież nad tem, co mówię, a nie żałujcie pracy i majątku dla nich!

Do uzbierania zaś majątku, pieniędzy, sprzętów i wszelkich rzeczy, jedynie wolno godziwych, świętych i sprawiedliwych środków i sposobów używać, a zatem broń was Boże! choćby wam cały świat i wszelkie skarby jego dawano, użyć do nabycia pieniędzy, gospodarstwa i majątku, choć jednego podejścia, choćby jednej zdrady lub podstęp, fałszu, oszukaństwa, krzywoprosięstwa; bo Chrystus upomina: „Nie skarbcie sobie skarbów na ziemi, gdzie rdza i mól psuje, i gdzie złodzieje wykopywają i kradną, ale skarbcie sobie skarby w niebie, gdzie ani rdza, ani mól nie psuje i gdzie złodzieje nie wykopują, ani kradną“ (Mat. 6. 19.)

Zresztą wiara nas uczy, żeśmy Boga

nadewszystko, a bliźniego jak siebie samego miłować powinni, nie utapiajmyż zatem myśli naszych, duszy naszej i całego życia naszego w pieniądzach i w marnościach doczesnych, ale poświęćmy do uskarbienia sobie i uzbierania rzeczy doczesnych tyle jedynie czasu, siły i zdolności, ażeby nam to nie przeszkadzało do miłości Boga nadewszystko, ale owszem ją wzmacniało i pomnażało.

Tak dalece się więc wolno chrześcianinowi i temi sposobami starać o pieniądze, o majątki, o dobra doczesne. Jak zaś naszymi zarządzać i jak ich używać, ażeby można duszę zbawić, o tem pomówimy innym razem. Amen.

Uwagi chrześcijańskie.

Wykład przykazania o miłości bliźniego i kary za przestępstwo onego jeszcze w tem życiu.

1. Nie mogę miłować Boga, nie miłując obrazu jego, którym jest każdy bliźni mój. A bez tej dwojakiej i nierozdzielnej miłości, co człowiekowi po wszystkim? niczego nie wart. Bóg, który zawsze gorliwym był i jest o chwałę swoją, zda się jej zapominać tam, gdzie o bliźniego naszego idzie. Nie chce i ofiary, owszem się nią brzydzi, skoro mamy co przeciw bratu naszemu, albo on ma co przeciwko nam. W żadnym czasie, pod żadnym względem nie wyłącza od miłości naszej żadnego człowieka, by też był głównym nieprzyjacielem naszym. Nadto, cobyśmy któremu z najmniejszych uczynili, dobre lub złe, ma to za uczynione sobie. Jakże to mocny węzeł miłości!

2. Bóg za zgwałcenie innych przykazń swoich, by też z największą obelgą Majestatu swego, pospolicie odkłada karanie na sąd swój. Lecz za zgwałcenie przykazania swego o miłości, jeszcze w tem życiu wet za wet oddaje, niby zadatek przyszłej kary w wieczności. Pobił Abimelech bracią swoją na kamieniu, i sam

też został zabity kamieniem od niewiasty. „I oddał mu Bóg“ (Sędz. IX. 56), mówi Pismo, Amana obwieszono na szubienicy, którą zgotował Mardocheuszowi; „Bóg mu oddał“, przydaje Pismo. Adonibezek obcinał królom ręce i nogi; potem, gdy mu samemu ucięto ręce, nogi, zawołał: „Jakom czynił, tak mi Bóg oddał“ (Sędz. I. 7). Wejrzyjmy tylko w różne przygody i nieszczęścia nasze, a obaczmy, że nam Bóg taką miarą odmierzył, jakąśmy mierzyli bliźnim naszym.

3. Chociażbyś bliźniemu nic złego nie czynił, jednakże przez to nie wypełniłeś jeszcze przykazania Pańskiego. Powinieneś mu dobrze czynić, powinieneś go miłować. Jeśli się ci zdaje niegodnym być miłości twojej, tedy godzien jest Bóg, który chce w osobie jego od ciebie być kochanym. Niech on będzie złym i grzesznym; czy dla tegoż nie jest dobry Bóg, który każe się brzydzić grzechem jego, ale miłować osobę jego. Owszem tu miłość ku Bogu i bliźniemu najlepiej okazać możemy. Odwróconym on jest od Boga? starajmy się nawrócić go do Boga. Złym jest, starajmy się uczynić go dobrym. Czy dokażemy tego, czy nie? Jednak przykazanie Pańskie wypełnimy.

Dla zachowania przykazania o miłości bliźniego trzeba wiele czynić i cierpieć.

1. Kochać przyjaciół i tych, którzy nam dobrze czynią, pospolicie jest tylko miłość przyrodzona: najczęściej zmyślność jest takowej miłości początkiem, a interes doczesny jest celem i końcem. Bóg kazał nam kochać wszystkich ludzi bez wyłączenia, bez interesu, dla samego Boga, a to tak, jak samych siebie. Kazał nam kochać nie słowem tylko i usty, ale sercem, uczynkiem i prawdą.

2. Miłość bliźniego nadprzyrodzona, nie jest czcza i próżna, ale dzielna i skuteczna; prawie zawsze, albo co czyni, albo co cierpi. Jednego naucza, drugiemu doradza, tego ostrzega, owego upomina, tamtego ochrania;

chorego nawiedza, smutnego cieszy, łakomego karmi, pragnącego poić, nagiego okrywa, upadłemu rękę podaje. Słowem, hojny jest i pracowita.

3. Miłość bliźniego nadprzyrodzona wie czyniąc, nie mało też znosi i cierpi dla utrzymania jedności braterskiej. „Cierpliw jest“, mówi Apostoł (I. Korynt. XIII. 4) „umie ustąpić i ulegać słabości ludzkiej; przymówki, złorzeczenia i potwarze zwyciężać; niewzruszoną cierpliwością, łagodnością i dobroczynieniem. Ale gdzie jest takowa miłość chrześcijańska? Nienawidz, podejścia, oszukania, swary, złorzeczeń, bitwy i wojny świat zalały; a nie ma człowieka, któryby swojego gniewu i złości nie usprawiedliwiał pozorem słuszności, chociaż wszystkie nie z kąd inąd pochodzą, tylko, jak mówi św. Jakób, „z naszych pożądliwości“ (Jak. IV. 1). Chcieć zachować miłość ku bliźnim bez cierpliwości, jest to chcieć końca bez środków. „Jeden drugiego brzemiona noście, a tak wypełnicie zakon Chrystusów“ (Galat. VI. 2).

Spowiedź święta prawdziwym dobrodziejstwem.

„Zbliżał się dzień mojej pierwszej Komunii św. (mówi Chateaubriand). Dzień ważny niezmiernie w rodzinach, rozstrzygający zwykle o dalszej przyszłości dziecięcia. Wychowywałem się daleko od rodziny, w kolegium w Dol; wszakże na dzień ów błogi, matka moja przyjechała do Dol, aby naocznym być świadkiem uroczystego tego aktu.

Spowiednikiem moim był przełożony OO. Eudystów, kapłan w wieku lat 50, surowej powierzchowności. Ile razy słuchał mnie spowiedzi, niepokoiło go wyrażenie moje pomieszanie, podczas kiedy winy wyznawane były wcale małej wagi. Im bardziej zbliżała się Wielkanoc, tem usilniej dopytywał mnie:

— Czy tylko nie ukrywasz czego przodemną? Czyli nie dopuściłeś się tego lub owego grzechu?

Ja odpowiadałem zawsze: „Nie, Ojcze!”

Naówczas odprawiał mnie wejrzeniem przenikającym do głębi duszy. Odechodziłem blady, drżący, jak przestępca.

We środę Wielkiego Tygodnia, miałem otrzymać rozgrzeszenie. Noc poprzedzającą spędziłem w części na modlitwie, w części na czytaniu z niemałym przerażeniem książki o złe odbytych spowiedziach.

We środę, o godzinie 3 po południu, udaliśmy się w towarzystwie rodziców naszych do kościoła.

Przybywszy tamże, upadłem na kolana przed wielkim ołtarzem i tak zostawałem chwil kilka w najgłębszym upokorzeniu ducha. Wreszcie powstałem i z drżeniem udałem się do zakrystyi, gdzie czekał na mnie spowiednik. Ukląknąłem przy konfesyjonałe i odmówiłem spowiedź powszechną bardzo wzruszonym głosem. Czcigodny kapłan zapytał mnie znowu:

— Niczego więc nie zapomniałeś, moje dziecko?

Zaniemiałem na te słowa. Powtórzył zapytanie, i usta moje wymówiły znowu to nieszczęsne: „Nie, Ojcze”.

Skupił myśli, szukając rady u Tego, który dał Apostołom moc związywania i rozwiązywania, i zdawało się, jakoby mi chciał dać rozgrzeszenie.

Piorun z nieba spadł w tej chwili nie mógł być mnie więcej nad ten widok przerazić. Przełknięty i drżący, wyrzekłem w tej chwili stanowczej:

— Nie wszystko jeszcze powiedziałem!

Tu oblicze strasznego sędziego i zastępcy Najwyższego Sędziego, częstokroć przejmujące mnie bojaźnią, zmieniło się dla mnie w oblicze pełnego miłości ojca. Uściskał mnie więc i rzekł ze łzami:

— Teraz bądź dobrej myśli kochany synu!

Nigdy w życiu nie zapomnę tej szczęśliwej chwili. Uwolniony od ciężaru, jak gdyby całej góry zwalonej na mnie, płakałem z nadmiaru szczęścia — i rzecz moge, iż odtąd zostałem uczciwym człowiekiem.

Czułem, iż nigdy nie zdołałbym przeżyć zgryzoty sumienia.

O, jak straszne muszą być udręczenia wewnętrzne zbrodniarza, gdy ja z powodu zatajonych ułomności dzieciństwa, tak wiele ucierpiałem!

Lecz, o jakże wzniosłą jest ponad wszystko ziemskie święta nasza religia katolicka, która z taką siłą może kierować sercami ludzi! Jakież prawa zdołałyby zastąpić błogie skutki spowiedzi? Po pierwszym przyznaniu się do winy, już mi wszystko szło łatwo. Teraz wyznałem z szczerą i zupełną otwartością wszystko, co mi od dzieciństwa na sercu ciążyło. Czcigodny kapłan rzekł do mnie:

— Czas nie wystarcza do należytej pokuty; wszakże przez mężne, chociaż spóźnione wyznanie, obmyty jesteś z grzechów.

Podniósłszy zatem rękę, wyrzekł słowa rozgrzeszenia; ale tym razem, ręka wprzód mi tak straszna, sprowadzała teraz na mnie błogosławieństwo z nieba. Skłoniłem głowę, aby je przyjąć — a co uczułem w sercu, to się da porównać z szczęśliwością Aniołów.

Następnie rzuciłem się w objęcia matki mojej, która na mnie czekała u stóp ołtarza, i od tej chwili stałem się nowym człowiekiem. Smutek ustąpił miejsca radości, a serce moje cieszyło się w zwyciężkim usposobieniu skruchy.

Powieści o Najświętszej Pannie.

32. Święty Mikołaj i wilki. — Jaskółki. — Podanie o dziewczynie w jasyr (niewolę) zabranej. — Skrzydlata córka.

Nie tylko ludzie, lecz wszystko co żyje, w Maryi Panny zostaje opiece; Ona się światem troszczy dobrotliwie, muszką w powietrzu, drobną rybką w rzece, ptaszyną małą z pisklety drobnymi, nawet robakiem, co wypłza z ziemi na Zwiastowanie, gdy się zbudzi wiosna; bo Ona świata jest Matka litosna!...

Dobytek ludzki ochrania od szkody i nawet wilki z żarłoczną paszczką, w zimowe noce od wiejskiej zagrody odgania sama opiekuńczą ręką.

Sw. Mikołaj, co je w ryzach trzyma, gdy spadną śniegi i nadejdzie zima, ich dziką horde na części rozбивa, aby za Jego wyłącznym nakazem na ludzkie dobro nie spadały razem; więc mają sobie działy wyznaczone i każdy idzie tylko w swoją stronę, gdzie mu wyznaczył Święty legowisko, od ludzi zdala, od siebie nie blisko.

A na Gromniczną, gdy się z kniei zwłóczą i jak rabusie po polach rozlażą, za łupem weszają, a złowrogo mruczą i między sobą na śniegu się swarzą i głodnym zębem kłapią i dokoła robią wyprawę na uśpione sioła, Panienska Święta staje im na drodze z gromnicą w rękę, wśród tumanów śniegu i wilcze stada zatrzymuje w biegu.

I tak na straży cichej wioski stoi, więc napaść przed nią cofa się i boi, i nie śmie naprzód iść, gdy światło zoczy...

Gdy wystraszone stado się rozskoczy, to w jedną stronę cofnie się wilczyisko, w tę już umykać musi przed gromnicą; zielone ślepia wściekłością mu świecą, ale łeb zwiesza i wyciąga szyję, jak pies skulony chyłkiem w śniegu brodzi i w ciemne lasy spłoszony uchodzi.

Gdy w noc miesięczną wilki w polach wyją, ludzie się ze snu budzą z wielkim strachem i słyszą szepty pod słomianym dachem:

— „W swoją obronę weźmij nas Maryo!...”

I znów zasypia z tą ufnością wioska, że w śniegach nad nią czuwa Matka Boska...

Na Mikołaja ani na Gromniczną, kiedy się wilki snują zgrają liczną, nie dobrze motać przedy gospodyniom, bo łatwo jeszcze — uchowaj to Boże! — w nici wilczyisko zaplątać się może i będzie potem trzymał się zagrody i przez cały rok w niej wyrządzał szkody.

Na Zwiastowanie, gdy już lód popęka i śniegi spłyną daleko do morza, młoda do ziemi śmieje się wiosenka i wstaje hoża z z dziewiczego łoża i skronie sobie wieniec w kwiaty świeże, niby dziewczyna wiejska przy niedzieli; wtedy w kwietniowy, pogodny poranek, z zimowych schowków, z cichych wód topieli wylata w górę — hen! jaskółczy wianek, z radosnym leci nad pola świegotem gniazda swe kleić pod gościnną strzechą, a wiosna wita je zieloną wiechą, one zaś kręgi zataczając duże, ćwierkają ludziom: — „Witamy z powrotem!...”

Dawno już temu, wiele wieków, wiele, Tatarzyn miasta pustoszył i sioła, w jasyr brał jeńce, śmierć szerzył dokoła, nawalał spadał na wsie, chorodyszcza, a kędy przeszedł — ruiny i zgłiszczają.

Razu pewnego z jakiejś wioski cichej horda porwała dziewczkę urodziwą i wlokła z sobą, jako łup z wyprawy; płonęły strzechy, a po polach trupy pomordowanych ofiar pozostały; włókł się po ziemi nocą opar biały i rosły w niebo czarnych dymów słupy...

Dziewkę Tatarzy pognali w obczyznę.

I tam w jasyrze od swoich daleko, słone łzy lała na sercową bliznę, — słonych łez źródło miała pod powieką. Po nocach całych w niebo modły słała do Maryi Panny z prośbą o pociechę, by wrócić mogła pod rodzinną strzechę i ojców swoich zobaczyć przed zgonem, głowę przed nimi pochylić z pokłonem i u ich kolan choćby paść bez ducha.

Kiedy tak tęskni i wzdycha, i płacze: „Wiosko ty moja, kiedyż cię zobaczę!...” gdy dniem żalosnym i żalosną nocą prosi Maryi, by szła jej z pomocą, gdy jej tęsknota tak spaliła duszę, że wyschła, jako trawa w letnią suszę, Pan Jezus Matce Swojej czyniąc gwoli, dał zmiłowanie dziewce w jej niedoli i w ptaszka zmienił dziewczynę stęsknioną, by na rodziny pofrunęła łono.

I dziewczę chmurne rozjaśniło czółko, bo poleciało w swe strony — jaskółką...

Pod swoją strzechą gniazdo ulepiło i

całe lato z rodzicami było, a starzy nawet nie wiedzieli o tem, że mają córkę przy sobie z powrotem i że to ona w gniazdeczku maleńkiem ćwierka tak do nich podzień nad okienkiem.

* * *

W chacie z przybyciem wędrowniej jaskółki, jakby się szczęście wraz z nią zagnieździło, przrósł dobytek, zapasów przybyło, i pełne skrzynie, pełne były półki i drugi spichlerz rodzic jej wystawił, bo przy jaskółce Pan Bóg błogosławił.

Więc ludzie na wsi, widząc takie dziwo, poczęli Boga prosić najgoręcej, aby im przysłał takich ptasząt więcej, co wnoszą z sobą dołę tak szczęśliwą i Bóg wysłuchał za Maryi radą; przysłał na wiosnę ptasząt całe stado i odtąd w siołach i miastach wokoło pełno jaskółek fruwa dziś wesoło.

A owa pierwsza branka uskrzydłona pod ojców strzechą przepędzała lato, lecz na jesieni Bóg jej kazał za to powracać w jasyr znów drogą powietrzną, ażeby była i tam użyteczną, kędy cierpiała i kędy służyła.

Papista.

Sławnego O'Connella nazwał raz w parlamencie pewien deputowany protestancki papistą. Ale dzielny, katolicki mówca nie dał się zbić z toru — lecz zwróciwszy się do owego deputowanego, zawołał:

— Co, ty może sądzisz, że mnie znieważysz, nazywając mnie papistą? I owszem, wielką mi przez to cześć wyrządzasz. Jestem papistą i chlubię się z tego. Gdy mówisz, że jestem papistą, wyznajesz, że moja wiara przez nieprzerwany szereg Papieży sięga aż do Jezusa Chrystusa — podczas, gdy twoja wiara nie sięga po za Lutra, Kalwiną, Henryka VIII i Elżbietę. Tak jest — jestem papistą. Gdybyś miał tylko nieco zdrowego rozumu, czyżbyś nie powinien pojąć, że w rzeczach religii daleko lepiej jest zależeć od Papieża, jak od króla — od tyary, jak od korony — od pasto-

rału, jak od miecza — od sutanny, jak od sukni kobiecej — od soborów, jak od parlamentów? Wstydz się więc, że nie masz ani wiary, ani rozumu, i milcz!

Odpowiedź ta jest żywa i gorąca, ale dobra i trafna — a nawet w naszych czasach da się nieraz wybornie zastosować.

Świętojózafacie

czyli składka na ubogich studentów św. teologii.

W kasie (zob. nr. 29)	46,87 m.
Pan Jan Brejski z Torunia (ze składek)	12,50 „
Razem	59,37 m.

Bóg zapłać! Św. Józafacie, módl się za nami!
23. VII. 95. pro: Ks. Liss.

Uwaga: Wszelkie składki na Świętojózafacie proszę przysyłać pod adresem: Pan **Jan Bieliński, Bochum, Maltheserstr. 17a.** Ks. Liss.

Kalendarz tygodniowy.

Lipiec.

- 28. Niedziela. Siedm Braci M.
- 29. Poniedziałek. Marty Panny.
- 30. Wtorek. Symforyna.
- 31. Środa. Ignacego Lojoli.

Sierpień.

- 1. Czwartek. Piotra w okow.
- 2. Piątek. P. M. Anielskiej.
- 3. Sobota. Znalezienie św. Szczepana.

Nabożeństwo polskie.

26-go po poł. 27, 28 i 29 rano spowiedź w **Bru-chu** i we **Wattenscheid**, 27 po poł. nabożeństwo.
27-go po poł. i 28 spowiedź w **Peckelsheim** pod Warburg, po poł. nabożeństwo. O. Andrzej.

- W Hameln a. W. II. od 27 do 30 lipca.
- W Göttingen od 30 lipca do 5 sierpnia.
- W Giebichenstein od 26 do 31 lipca.
- W Peine od 5 do 8 sierpnia.
- W Lehrte od 10 do 14 sierpnia.
- W Schoeningen II. od 14 do 19 sierpnia.
- W Dorstadt od 20 do 23 sierpnia.
- W Wolfenbüttel II. od 23 do 27 sierpnia.
- W Wintzenburg od 27 sierpnia do 6 września.
- W Lamspringe od 27 sierpnia do 6 września.
- W Gronau a. L. II. od 6 do 9 września.
- W Zappendorf od 6 do 13 sierpnia.
- W Oberröblingen II. od 13 do 16 sierpnia.
- W Eisleben II. od 16 do 24 sierpnia.
- W Helbra II. od 24 do 29 sierpnia.
- W Mansfeld II. od 29 sierpnia do 4 września.
- W Hedtsfeld II. od 5 do 12 września.
- W Cöthen III. od 12 do 30 września.
- W Bernburg III. od 12 do 30 września.
- W Halle II. od 8 do 13 sierpnia.
- W Eilenburg od 13 do 17 sierpnia.
- W Torgau od 17 do 23 sierpnia.
- W Liebenwerda od 23 do 30 sierpnia.
- W Egeln II. od 9 do 14 sierpnia.
- W Bahrendorf II. od 14 do 17 sierpnia.
- W Quedlinburg II. od 17 do 23 sierpnia.
- W Hamersleben II. od 23 do 30 sierpnia.
- W Hötensleben II. od 30 sierpnia do 4 września.
- W Burg u. Genthin od 4 do 10 września.

Książki treści religijnej.

Przewodnik do spowiedzi generalnej, ułożony przez Błogosławionego Leonarda a po polsku wydany za zezwoleniem J. E. kardynała Koppa. Stron 100. Jest to książka tak dobra, że polecenia osobnego nie potrzebuje. Cena 35 fen. z przesyłką 40 fen.

Mała pamiątka ślubna czyli w krótkości zebrane nauki i rady dla nowożeńców i małżonków. Cena 10 fen., z przes. 15 fen.

Przewodnik do Najśw. Serca Jezusowego, zawierający osobliwsze modlitwy i nabożne ćwiczenia na cześć Najśw. Serca Jezusa, z nabożeństwem na cały miesiąc. Cena za egz. opr. w płótno 1,20 m. z prz. 1,40 m.

Pobożny sposób odmawiania piętnastu tajemnic Różańca św. Cena 30 fen. z przes. 35 fen.

Różaniec rozważany w trzydziestu tajemnicach. Cena 1 mr. z przes. 1,10 m.

Nauki i rady dla matki chrześcijańskiej jak dzieci po bożemu wychować. Napisał ks. A. J. Cena 10 fen., z przes. 15 fen.

Przygotowanie na śmierć czyli rozmyślenia o prawdach wiecznych jako wstęp do życia pobożnego i szczęśliwej śmierci św. Alfonsa Liguorego. Cena 1 m., z przesyłką 1,20 mrk.

15 Tajemnic żywego Różańca. Przy zamówieniu trzeba podać, czy tajemnice mają być przeznaczone dla Róży mężczyzn, mężatek, panien lub młodzieńców. Cena 20 fen. z przes. 23 fen.

Podarek ślubny czyli rady przed ślubem dla nowożeńców i rady po ślubie dla małżonków z przykładami i modlitwami, oraz kartą do zapisania dnia i roku ślubu. Cena 60 fen. z przes. 70 fen.

Bez ustanku się módlcie. Zbiór modlitw odpustowych ze skarbku św. kościoła rzymsko-katolickiego dla codziennego użytku. Cena 25 fen. z przes. 30 fen.

Pociecha dusz w czyszczeniu cierpiących. Nauka i przykłady o stanie dusz w czyszczeniu zostających oraz książka modlitewna, zawierająca wszystkie nabożeństwa, ulgę duszom w czyszczeniu przynoszące. Cena za egz. oprawny w płótno z pochwą 1,60 m. z przes. 1,80 m.

Ministrant, czyli nauka służenia do Mszy św. Cena 15 fen., z przes. 18 fen.

Głos Synogarlicy. Cena 1 markę, z przesyłką 1 m. 10 fen.

Męki piekielne. Cena 15 fen., z przes. 18 fen.
Przeraźliwe echo trąby ostatecznej. Cena 60 fen. z przes. 65 fen.

Sąd ostateczny. Cena 40 fen., z przes. 45 fen.

Zegarek czyszcowy, czyli nabożeństwo codzienne za dusze w czyszczeniu cierpiące. Cena 40 f., z przes. 45 fen.

Ustawy i modlitwy rodzin chrześcijańskich 5 fen. z przesyłką 8 fen.

O Mszy świętej, czyli nauka o nieustającej ofierze nowego zakonu. Napisał ks. Bernard Galura, Ksiądz-Biskup brykseeński. Cena 75 fen., z przes. 85 fen.

Sw. Jan Kanty patron młodzieży polskiej przez E. Zoriana 12 fen. z przes. 15 f.

Modlitwy przygodne i odpustowe przeciw morowej zarazie. Z obrazkami. Cena 20 fen. z przes. 23 fen.

Biblia, czyli pismo święte starego i nowego testamentu, w tłumaczeniu ks. Wujka. Wielka księga, z licznymi obrazkami w pięknej oprawie 18 marek; z przesyłką 18 m. 50 fen.

Tomasza a Kempis o naśladowaniu Chrystusa. Cena 1 mr. z przes. 1,20 mr.

Ratujące dusze w czyszczeniu czyli różne modlitwy i sposoby wspierania dusz w czyszczeniu się znajdujących. Cena 10 fen., z przesyłką 15 fen.

Polecenie Ojczyzny naszej Bogu. Ułożył Kapłan-Zakonnik. Cena 5 fen., z przes. 8 fen.

Cudowne nawrócenie izraelity Alfonsa Ratisbonne, rodem z Strasburga, w Rzymie na dniu 20tym stycznia r.1842 zasze. Cena 30 fen. z przes. 35 fen.

Nowy brewiarzyk tereyarski podług nowej konstytucji Ojca św. Papieża Leona XIII. z dnia 30 maja 1893 dla Braci i Siostr III Zakonu św. Ojca Franciszka pod Klauzurą niebędących czyli świeckich, z dodaniem różnych stosownych nabożeństw. Cena za egz. oprawny 1,50 m., z przes. 1,70 m.

O obrządkach Kościoła katolickiego przez ks. Mat. Terklan. Cena 1,50 z przesył. 1,60.

Różaniec święty, książeczka pouczająca z modlitwami z obrazkami. Cena 90 fen. i przes. 1 mr.

Książki różnej treści.

Jadwiga, królowa polska. Opowiadanie z dziejów naszych przez W. Czermaka 12 f. z przes. 15 fen.

O sławnym pisarzu J. I. Kraszewskim, założycielu „Macierzy Polskiej“ opowiedział Darosław Janowski (wydanie drugie z portretem) 20 fen. z przes. 25 f.

Przegląd Rufina Piotrowskiego na Sybirze. Cena 60 fen. z przes. 70 fen.

Księżna Lubomirska, czyli cudowny los sieroty polskiej w Paryżu. Cena 40 fen. z przes. 45 fen.

Głowa św. Barbary. Napisał ks. Kujot. Cena 60 fen. z przes. 65 fen.

Legenda. Ku nauce, zbudowaniu i rozrywce zebrane. Cena 30 fen., z przes. 33 fen.

Powiatka o Wietrze. Cena 60 fen. z przes. 65 fen.

Ita z Togenburga. Powieść wzruszająca z wieków średnich ku zbudowaniu i pokrzepieniu w cierpieniach i uciskach tego życia. Cena 30 fen. z przes. 35 fen.

Przewodnik dla nieznaających języka niemieckiego, podający łatwy sposób nauczania się czytać i mówić po niemiecku, oraz najpotrzebniejszą rozmowę w języku niemieckim i polskim. Cena 15 fen z przes. 18 fen.

Starosta weselny. Zbiór przemówień, piosenek i wierszy do użytku starostów, družbów i gości przy godach weselnych. Cena za egz. nieopr. 75 fen., z przes. 85 fen. Za oprawny 1,00 m., z przesyłką 1,10 m.

Listownik, książka podręczna, zawierająca naukę pisania listów oraz liczne wzory listów zachodzących w różnych stosunkach potocznego życia, wzory rachunków, kwitów, rewersów itd. Cena 50 fen., z przes. 55 fen.

Z niwy śląskiej, piękna książka zawierająca mnóstwo wierszy, stosownych do deklamacji: Cena za nieopr. egz. 1,00 m., z przes. 1,20 m. w ślicznej oprawie 1,50 m., z przes. 1,70 m.

Czytanie postępowe. Zbiór powiastek moralnych, wschodnich, legend, żywotów, obrazów moralnych i przypowieści polskich. Cena 1 m., z przesyłką 1,10 m.

Piśmiennictwo polskie w życiorysach naszych znakomitych pisarzy przedstawione. Cena 1 m. 60 fen., z przesyłką 1 m. 80 fen.

Powinszowania dla dzieci na Boże Narodzenie, Nowy Rok, Wielkanoc, imieniny i urodziny. Cena 25 fen., z przes. 28 fen.

Śniegotka, nieszczęśliwa pasierbica. Cena 25 f., z przes. 30 fen.

Pan Wołodyjowski. Cena 30 fen., z przesyłką 35 fen.

Szalona wyprawa po złoto. Opisała Aniela Milewska wedle opowiadania powróconego wychodźcy. Cena 40 fen., z przes. 45 fen.

Adres: „Wiarus Polski“, Bochum.

Redaktor odpowiedzialny: ks. Franciszek Liss w Rumianie. — Nakładem i czeionkami Wydawnictwa „Wiarusa Polskiego“